U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **O. F.,** zastoupena Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2018, č. j. 4 Az 74/2017 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 8. 2017, č. j. OAM-85/ZA-ZA11-VL16-2017, žalovaný rozhodl, že se žalobkyni neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem ze dne 18. 9. 2018, č. j. 4 Az 74/2017 - 32. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[4] Namítá, že v jejím případě nebyly dostatečně zohledněny skutečnosti odůvodňující udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka v České republice žije

dlouho, má zde partnera a vytvořené zázemí pro život. Na Ukrajinu se nemůže vrátit, protože tam žádné zázemí nemá a hrozí jí tam vážné nebezpečí. Nesouhlasí s tím, že nepředestřela dostatečně jasný a konkrétní azylový příběh ve smyslu „Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků“, vydané Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN. Žalovaný naopak vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný a soud pochybili i při posuzování splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Vycestováním stěžovatelky by totiž došlo k narušení jejího soukromého a rodinného života, což představuje porušení mezinárodních závazků České republiky (čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv), tj. vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatelce rovněž hrozí nebezpečí v souvislosti s její politickou aktivitou, a to ze strany Státní bezpečnosti Ukrajiny. Domoci se pomoci ze strany státních orgánů je přitom na Ukrajině téměř nemožné. Městský soud své rozhodnutí zdůvodnil zcela nedostatečně, nezabýval se skutečným stavem věci a nevypořádal dostatečně uplatněné žalobní námitky.

IV.

[5] Žalovaný nepovažuje kasační stížnost za důvodnou. Vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který hodnotil z hlediska kritérií pro udělení azylu i doplňkové ochrany. Skutečnosti předestřené stěžovatelkou neodůvodňují udělení humanitárního azylu a její tvrzení o politické aktivitě neshledal žalovaný s ohledem na okolnosti případu a situaci v zemi věrohodnými. Žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč v případě návratu stěžovatelky nedojde k porušení mezinárodních závazků České republiky. Navrhuje kasační stížnost zamítnout či odmítnout pro nepřijatelnost.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[8] Stěžovatelka výslovně neuvedla, v čem spatřuje důvody zakládající přijatelnost její kasační stížnosti. Pouze stručně zopakovala některé žalobní námitky a ve velmi obecné rovině namítla vady řízení před žalovaným a před městským soudem (nedostatečně zjištěný skutkový stav, nedostatečné vypořádání námitek a na to navazující nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu). Nejvyšší správní soud přitom neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelka ve své argumentaci nevyložila žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[9] K tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Z napadeného rozsudku je přitom zřejmé, jakými úvahami se městský soud řídil, z jakého důvodu považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Městský soud se rovněž vypořádal se všemi žalobními námitkami. Skutečnost, že stěžovatelka se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[10] Ve vztahu k námitce týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu odkazuje Nejvyšší správní soud rovněž na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, či ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81. Podle posledního uvedeného rozsudku musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný a následně městský soud při posouzení skutkového stavu vycházeli především z pohovoru se stěžovatelkou a dále z informací a zpráv jednotlivých organizací a institucí, např. Ministerstva zahraničních věcí České republiky, Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Freedom House, Amnesty International či Human Rights Watch. Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky stanovené judikaturou a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu výše citované judikatury.

[11] Institutem humanitárního azylu se zabýval Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí (rozsudky ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, usnesení ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 - 16 atp.). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. V dané věci k překročení uvedené míry nedošlo.

[12] Stěžovatelka v této souvislosti poukazovala především na svou rodinnou a soukromou situaci a na dlouhodobost svého pobytu v České republice. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu nicméně délka pobytu v České republice, vytvořené zázemí či míra integrace nepředstavují samy o sobě důvody zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, a usnesení ze dne 27. 8. 2015, č. j. 9 Azs 145/2015 - 48, nebo ze dne 29. 1. 2013, č. j. 6 Azs 40/2012 - 19). V případě stěžovatelky nedochází ani k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života zakotveného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K aplikaci citovaného ustanovení se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 96, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, či ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 220/2015 - 35. V posledně uvedeném rozsudku přitom konstatoval, že „[n]*eudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do*

rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27)." O takto mimořádné okolnosti se však v případě stěžovatelky vůbec nejedná. Její přítel je rovněž občanem cizího státu (Uzbekistánu) a zbývající část její rodiny (dospělí synové s rodinami) žijí na Ukrajině. Rodinná a soukromá situace stěžovatelky tedy neodůvodňuje udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, ani doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[13] K poukazu na dlouhodobost pobytu stěžovatelky na území České republiky a absenci zázemí na Ukrajině je třeba doplnit, že stěžovatelka přijela na území České republiky pod novým jménem, které si nechala dle svého tvrzení na Ukrajině změnit proto, aby se mohla vrátit do České republiky a vyřídit si zde pracovní povolení, a to poté, kdy jí bylo uloženo správní vyhoštění. Jde tedy na straně stěžovatelky zjevně o ekonomické důvody. Aniž by Nejvyšší správní soud zlehčoval důvody uváděné stěžovatelkou, zdůrazňuje, že řízení o mezinárodní ochraně je třeba chápat jako institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi svého původu nebo kterým by v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu přitom ekonomické potíže nejsou relevantním důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, a usnesení ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Azs 208/2015 - 22).

[14] K tvrzení stěžovatelky, že jí měla být udělena mezinárodní ochrana, neboť jí hrozí po návratu do vlasti nebezpečí ze strany Státní bezpečnosti Ukrajiny, Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zdůraznit, že stěžovatelka sama jako důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla obavu ze zrušení trvalého pobytu, neboť jí byl soudem uložen trest vyhoštění z území České republiky na dobu tří let poté, co nerespektovala správní vyhoštění, které jí bylo uloženo pod jejím dřívějším jménem. Stěžovatelka tedy požádala o udělení mezinárodní ochrany po dlouhé době strávené v České republice, a teprve poté, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti jejího pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny. K obdobné situaci se Nejvyšší správní soud již opakovaně vyjádřil, např. v rozsudcích ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 - 46, a ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Ads 119/2004 - 50. Dle citované judikatury se v případě takového postupu jedná *„přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťovala natolik palčivě.*" V posuzované věci pak svědčí o účelovosti podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nejen popsaný postup stěžovatelky, ale rovněž skutečnost, že na Ukrajině stále žijí oba její dospělí synové, kteří žádné potíže se státními orgány nemají.

[15] Stěžovatelka hrozbu ze strany Státní bezpečnosti Ukrajiny dovozuje především ze své aktivistické činnosti. Nejvyšší správní soud však již v usnesení ze dne 7. 2. 2018, č. j. 6 Azs 378/2017 - 25, uvedl, že *„na území Ukrajiny, které je pod kontrolou vlády, je možné*

zcela svobodně vyjadřovat své názory.“ Za situace, kdy stěžovatelka sama uvedla, že v minulosti neměla potíže se Státní bezpečností Ukrajiny, policií ani s jinými státními orgány, a neví o žádném členovi její politické organizace, který by byl za svou činnost odsouzen, nelze u ní dovodit hrozbu vážné újmy. Stěžovatelka navíc pouze uvedla, že různé jí známé osoby byly vyslýchány a následně po výslechu propuštěny. Nic tedy nesvědčí tomu, že by stěžovatelka v zemi původu měla být vystavena pronásledování či hrozbě závažné újmy ze strany státních orgánů (k tomu srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2017, č. j. 10 Azs 189/2017 - 67). Ostatně ani v případě trestního stíhání Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudek ze dne 12. 4. 2012, č. j. 7 Azs 9/2012 - 46). Tím méně lze pak důvody pro udělení mezinárodní ochrany dovozovat v případě stěžovatelky.

[16] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[17] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu